ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินกับพฤติกรรมการออม และการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี

THE RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL LITERACY AND SAVING AND INVESTMENT BEHAVIORS OF WORKING-AGE PEOPLE IN KANCHANABURI PROVINCE

นางสาวณภาภัช อุ่นเครือ
สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Miss Naphaphat Ounkrua
E-mail: 6614154123@rumail.ru.ac.th
Faculty of Business Administration Program in Accounting
Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สิน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี 2. เพื่อศึกษาปัจจัยความรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบรี ทั้งหมด 13 อำเภอ คือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอไทรโยค อำเภอบ่อพลอย อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี อำเภอพนมทวน อำเภอเลาขวัญ อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอหนองปรือ และอำเภอห้วยกระเจา จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) รวมเท่ากับ 0.93 เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD และสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มคนวัยทำงานเป็นเพศหญิงและเพศชายในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน มีช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีช่วงรายได้ระหว่าง 15,001 – 25,000 บาท และส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีภาระหนี้สิน มีพฤติกรรมการออมและการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัจจัยความรู้ทางการเงินเป็นรายด้าน พบว่า ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ปัจจัยความรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และ

ความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความรู้ทางการเงิน, พฤติกรรมการออมและการลงทุน

Abstract

The objectives of this study were (1) to study demography factors such as sex, age, occupation, mariage status, degree of study, average monthly income, and debt obligations, that affected the saving and investment behaviors of working-age people in Kanchanaburi Province. (2) To study financial literacy factors such as basic financial knowledge, debt management knowledge, and investment and risk management knowledge that affected to the saving and investment behaviors. The sample group was 400 working-age respondents across 13 districts of Kanchanaburi Province, including Mueang Kanchanaburi, Sai Yok, Bo Phloi, Si Sawat, Tha Maka, Tha Muang, Thong Pha Phum, Sangkhla Buri, Phanom Thuan, Lao Khwan, Dan Makham Tia, Nong Prue, and Huai Krachao Districts. The questionnaire was used to be a tool for collecting the data with the total Cronbach's Alpha 0.93. The data collected were analyzed by using the percentage, frequency, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by Independent Sample (t - test), One – Way ANOVA (F – test), in case of its had statistical significant different testing a pair of variables by LSD was used to test hypothesis for each pair in order to see which pair are different and Multiple Regression Analysis.

The results revealed that the respondents were both male and female in nearly equal proportions, aged between 26–35 years, work as employee of private companies, married or cohabiting, and have bachelor's degree. have average monthly income between 15,001–25,000 baht and possessed existing debt obligations. Overall, saving and investment behaviors were found to be at a high level. Among the dimensions of financial literacy, basic financial knowledge showed the highest mean score. The hypothesis testing results indicated that differences in average monthly income significantly affected saving and investment behaviors at the 0.05 level. Furthermore, financial literacy factors basic financial knowledge, debt management knowledge, and investment and risk management knowledge had effect to the saving and investment behaviors of working-age people in Kanchanaburi Province at the 0.05 levels.

Keywords: Financial literacy, Saving and investment behavior

บทนำ

การออมและการลงทุนเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยสร้างความมั่นคงทางการเงินทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และประเทศ ตั้งแต่สมัยโบราณ มนุษย์รู้จักเก็บออมเพื่อป้องกันความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิต ก่อนจะพัฒนามาเป็นระบบการเงินและการธนาคารที่ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถออมและลงทุนได้สะดวกขึ้น ซึ่งมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างต่อเนื่อง

จากภาวะความผันผวนเศรษฐกิจในประเทศไทย ภาวะเงินเฟ้อ และหนี้ครัวเรือนที่สูงถึงระดับต้น ๆ ของโลก ส่งผลให้ครัวเรือนจำนวนมากขาดความมั่นคงทางการเงิน แม้คนไทยส่วนใหญ่มีเงินออม แต่มีเพียงส่วนน้อยที่ลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อสร้างผลตอบแทน นอกจากนี้ ผลสำรวจของ SCB ยังพบว่ามีเพียงร้อยละ 37 ของคนวัยทำงานที่สามารถออมได้ตามเป้าหมาย รวมถึงมีสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินต่ำที่สุด แสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดด้านรายได้และความรู้ทางการเงิน ทั้งนี้ ข้อมูลจากสถาบันคุ้มครองเงินฝากยังสะท้อนว่าเงินฝากส่วนใหญ่กระจุกอยู่ในกลุ่มผู้มีรายได้สูง ขณะที่ประชาชนกว่า 90% มีเงินออมไม่ถึง 50,000 บาท ซึ่งไม่เพียงพอต่อการรองรับเหตุฉุกเฉินและการลงทุนระยะยาว ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ ระดับความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ที่ยังอยู่ในระดับไม่สมดุล แม้ผลสำรวจของธนาคารแห่งประเทศไทยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่าคนไทยมีคะแนนความรู้ทางการเงินสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD (องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา) แต่พฤติกรรมการออมและลงทุนยังเน้นไปที่ความปลอดภัยเป็นหลัก โดยร้อยละ 87.5 ของครัวเรือนไทยมีเงินออม แต่มีเพียงร้อยละ 2.6 เท่านั้นที่ลงทุนในเครื่องมือทางการเงินที่สามารถสร้างผลตอบแทนสูงขึ้น ข้อมูลจากหลายหน่วยงาน เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย, Krungsri Research, SCB EIC และ GSB Research พบว่าคนไทยส่วนใหญ่ยังมีอัตราการออมต่ำ และขาดความเข้าใจในทางเลือกการลงทุนโดยเฉพาะคนวัยทำงาน มีแนวโน้มออมเพื่อสภาพคล่องระยะสั้น มากกว่าการออมเพื่อการเกษียณปัญหาดังกล่าวสะท้อนถึงช่องว่างด้านความรู้ทางการเงินที่ต้องได้รับการพัฒนา เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบความรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้เรื่องเงินเฟ้อ ซึ่งเป็นความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้เรื่องการจัดการหนี้สินที่มีดอกเบี้ยสูงและการก่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เป็นความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และผลตอบแทนจากการลงทุนที่เป็นความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจด้านการเงินของแต่ละคน ดังนั้น ความรู้ทางการเงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมการออมและการลงทุน หากบุคคลมีความรู้และทักษะทางการเงินเพียงพอ จะสามารถวางแผนและจัดการรายได้ หนี้สิน และการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนำไปสู่ความมั่นคงทางการเงินทั้งในระดับครัวเรือนและเศรษฐกิจโดยรวม

ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินกับพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีถือเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของภาคตะวันตก อีกทั้งยังมีโครงสร้างประชากรที่ประกอบด้วยทั้งแรงงานภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้า และบริการ ทำให้ลักษณะทางเศรษฐกิจและรายได้ของประชากรในพื้นที่มีความหลากหลาย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินกับพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สิน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยความรู้ทางการเงินได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้คือ กลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงได้ใช้วิธีการเปิดตารางของ Taro Yamane (1973) เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ขนาดประชากร ∞ (Infinity) จากค่าความคลาดเคลื่อน 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจำนวน 400 คน

2. การศึกษางานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินกับพฤติกรรมการออมและการลงทุนของคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้วิจัยทำการศึกษา ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สิน และปัจจัยความรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สินที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน

2. ปัจจัยความรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยประชากรศาสตร์ ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี

2. นำผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินกับพฤติกรรมการออมและการลงทุนของคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี เป็นข้อมูลอ้างอิงเพื่อส่งเสริมกลุ่มคนวัยทำงานให้ตระหนักถึงความสำคัญและเข้าใจเกี่ยวกับการออม การลงทุน และการบริหารหนี้สินมากขึ้น เพื่อให้สามารถวางแผนทางการเงินได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการสร้างวินัยทางการเงิน

3. เพื่อให้ธุรกิจและหน่วยงานด้านการเงินเข้าใจพฤติกรรมการเงินของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินให้สอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ

4. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง นำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนและนโยบายด้านการเงินของรัฐ เช่น การส่งเสริมการออมและการลงทุนระยะยาว การลดปัญหาหนี้ครัวเรือน และการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

แนวคิดและทฤษฎี

1.แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยประชากรศาสตร์

Kotler และ Dupree (1997) อธิบายว่า ตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ เช่น อายุ เพศ รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในด้านต่าง ๆ ซึ่งนักการตลาดมักใช้ในการวิเคราะห์และแบ่งส่วนตลาดเพื่อให้เข้าใจความแตกต่างของผู้บริโภคอย่างชัดเจน แนวคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้ในการอธิบายพฤติกรรมทางการเงิน โดยเฉพาะด้านการออมและการลงทุน เนื่องจากตัวแปรประชากรศาสตร์สะท้อนลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีผลต่อทัศนคติ รูปแบบการใช้จ่าย และการวางแผนทางการเงิน สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538)

ที่ระบุว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ เช่น อายุ เพศ ขนาดครอบครัว สถานภาพ รายได้ อาชีพ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรพื้นฐานที่สะท้อนความแตกต่างด้านความต้องการ และการตัดสินใจของบุคคล

2.แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน

ความรู้ทางการเงินเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม การใช้จ่าย และการลงทุนของบุคคล โดยมีรากฐานมาจากแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์และการเงินหลายทฤษฎี John Maynard Keynes (1936) อธิบายว่าการถือเงินของบุคคลมี 3 วัตถุประสงค์หลัก ได้แก่ เพื่อธุรกรรม เพื่อสำรอง และเพื่อเก็งกำไร ซึ่งสะท้อนพฤติกรรมการบริหารสภาพคล่องและการตัดสินใจลงทุนตามความคาดหวังทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ Milton Friedman (1967) ได้เสนอ “ทฤษฎีปริมาณเงิน” (Quantity Theory of Money) ผ่านสมการ MV = PQ โดยชี้ให้เห็นว่าปริมาณเงินในระบบมีอิทธิพลโดยตรงต่อระดับราคา การผลิต และการเติบโตทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกัน แนวคิดของ A.W. Phillips (1958) ผ่านเส้นโค้งฟิลลิปส์ (Phillips Curve) อธิบายความสัมพันธ์แบบผกผันระหว่างอัตราเงินเฟ้อและอัตราการว่างงาน ซึ่งความเข้าใจกลไกดังกล่าวถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความรู้ทางการเงินที่ช่วยให้บุคคลสามารถวางแผนการใช้จ่าย การออม และการจัดการหนี้สินได้เหมาะสมในภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง ในมิติของทฤษฎีทุนมนุษย์ Becker (1964) มองว่าความรู้และทักษะทางการเงินเป็น “ทุนมนุษย์” ที่สามารถพัฒนาได้ผ่านการศึกษาและประสบการณ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจทางการเงิน เช่น การวางแผนรายรับ–รายจ่าย การออม และการลงทุนอย่างมีเป้าหมาย สอดคล้องกับ รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2553) ที่ระบุว่าความรู้ทางการเงินประกอบด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของเงิน การใช้เครื่องมือทางการเงิน และการจัดการทรัพยากรอย่างมีวินัยและมีจริยธรรม ในด้านการบริหารหนี้สิน แนวคิดของ Modigliani และ Miller (1958) ว่าด้วยโครงสร้างทุน (Capital Structure Theory) สามารถประยุกต์ใช้ในระดับบุคคล เพื่อจัดการสัดส่วนหนี้สินและสินทรัพย์ให้เหมาะสม ลดต้นทุนทางการเงิน และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของตนเอง ขณะที่ Durand (1952) ในแนวทางรายได้สุทธิ (Net Income Approach) ชี้ว่าการกู้ยืมอย่างมีประสิทธิภาพสามารถเพิ่มผลตอบแทนทางเศรษฐกิจได้หากบริหารหนี้ด้วยวินัยและความระมัดระวัง ในด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง Keynes (1936) กล่าวถึงการถือเงินเพื่อเก็งกำไร ซึ่งสะท้อนการตัดสินใจลงทุนตามจังหวะตลาด ส่วน Harry Markowitz (1952) ได้เสนอทฤษฎีพอร์ตโฟลิโอสมัยใหม่ (Modern Portfolio Theory: MPT) ว่าการกระจายความเสี่ยง (Diversification) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของพอร์ตการลงทุน โดยผู้ที่มีความรู้ด้านการลงทุนจะสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนและความเสี่ยง (Risk–Return Trade-off) ได้อย่างมีเหตุผล

3.แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมและการลงทุน

Ajzen (2005) เสนอ ทฤษฎีพฤติกรรมที่ถูกวางแผนไว้ (Theory of Planned Behavior: TPB) ว่าพฤติกรรมของบุคคลเกิดจาก “เจตนาพฤติกรรม” ซึ่งได้รับอิทธิพลจาก 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ (1) ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior) คือการประเมินเชิงบวกหรือเชิงลบต่อพฤติกรรม (2) บรรทัดฐานเชิงอัตวิสัย (Subjective Norms) คือแรงกดดันทางสังคมจากบุคคลรอบข้าง และ (3) การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) คือความเชื่อมั่นในความสามารถของตนในการปฏิบัติพฤติกรรมนั้น ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลโดยตรงต่อเจตนาและพฤติกรรมจริงทางการเงิน เช่น การออมและการลงทุน ประกอบกับแนวคิดของ Keynes (1936) ในทฤษฎี “รายได้ปัจจุบัน” (Current Income Hypothesis) ชี้ว่า การออมขึ้นอยู่กับระดับรายได้หลังหักภาษี โดยรายได้ที่เพิ่มขึ้นจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของทั้งการบริโภคและการออม แม้ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้มีรายได้สูงมักมีแนวโน้มออมมากกว่า นอกจากนี้ Keynes ยังชี้ว่าการออมเป็นผลจากรายได้ ขณะที่ “การลงทุน” เป็นตัวกำหนดรายได้รวมของระบบเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับ

ศิรินุช อินละคร (2559) อธิบายว่า การออมเกิดขึ้นเมื่อรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย และการนำเงินออมไปลงทุนช่วยรักษามูลค่าเงินและสร้างผลตอบแทน เช่น การฝากเงิน การซื้อพันธบัตร หรือการลงทุนในหุ้น ซึ่งผลตอบแทนจากการลงทุนประกอบด้วยรายได้จากการลงทุนและกำไรจากการขายสินทรัพย์ และเมื่อนำมาเชื่อมโยงกับความต้องการของมนุษย์ในด้านแรงจูงใจ Maslow (1943) เสนอทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) ซึ่งอธิบายว่าการออมและการลงทุนสามารถมองเป็นการตอบสนองต่อความต้องการในแต่ละระดับ ตั้งแต่ความต้องการพื้นฐานด้านความมั่นคงทางการเงิน ไปจนถึงการบรรลุศักยภาพสูงสุด (Self-Actualization) เช่น การลงทุนเพื่ออิสรภาพทางการเงิน

วิธีดำเนินการวิธีวิจัย

1.การออกแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) ซึ่งเป็นการวิจัยโดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใด ๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional studies) คือ เป็นการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียวในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2.ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มคนวัยทำงานที่มีอาชีพ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน เกษตรกร ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ ในจังหวัดกาญจนบุรี เนื่องจากไม่ทราบจำนวนกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรีที่แน่นอน จึงได้ใช้วิธีการเปิดตารางของ Taro Yamane (1973) เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ขนาดประชากร ∞ (Infinity) จากค่าความคลาดเคลื่อน 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจำนวน 400 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบในการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยใช้กรอบขนาดตัวอย่าง (Sampling Frame) ที่เป็นเขตการปกครองในจังหวัดกาญจนบุรี ทั้งสิ้น 13 อำเภอ เพื่อนำมาทำการสุ่มตัวอย่าง โดยนำข้อมูลจำนวนประชากรกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2568 ทั้งหมด 498,263 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2568) เทียบกับจำนวนประชากรกลุ่มคนวัยทำงานของแต่ละอำเภอ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้ไปใช้หาสัดส่วนร้อยละของการสุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

3.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยฉบับนี้ได้แก่ แบบสอบถาม โดยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จนกำหนดเป็นกรอบแนวคิด และได้ความหมายของนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสาหรับการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้แบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สิน โดยเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List) โดยเลือกตอบเพียง 1 คำตอบ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยความรู้ด้านการเงิน ได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 19 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถามลักษณะประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ (Rating scale)

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถามลักษณะประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ (Rating scale)

4.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1 การศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องปัจจัยประชากรศาสตร์ ปัจจัยความรู้ทางการเงินได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง และพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อกาหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยนี้

2 นิยามศัพท์เฉพาะ โดยให้ความหมายนิยามศัพท์กับตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เพื่อให้ได้ความหมายของแต่ละตัวแปรเพื่อให้สามารถวัดผลได้อย่างชัดเจน

3 นำนิยามศัพท์เฉพาะที่ได้จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุม และสัมพันธ์กับนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรทั้งหมด เพื่อให้สามารถวัดผลได้อย่างชัดเจน

4 จัดทำร่างแบบสอบถาม โดยอ้างอิงจากนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน

5.การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยได้ดาเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริง โดยการนำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมของเนื้อหาที่จะทำการศึกษา ว่ามีการจัดเรียงลำดับข้อคำถาม รวมถึงภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามมีความเหมาะสมหรือไม่ และนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษามาแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยใช้วิธีวัดความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2. การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหา และปริมาณของข้อคาถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Item Variable Congruence Index) เมื่อทำการคำนวณได้ค่าดัชนี IOC จากสูตรเรียบร้อยแล้ว จะนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (สุภาวดี ขุนทองจันทร์, 2565) จากการทดสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนี IOC พบว่า ค่า IOC เท่ากับ 1 ซึ่งอยู่ในระดับเกณฑ์การแปลความหมายที่มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่าคำถามนั้นวัดตรงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถนำข้อคำถามทุกข้อไปใช้ในแบบสอบถามได้

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ (Try-out) จำนวน 30 คน เพื่อทำการตรวจสอบคานวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จากการศึกษาวิจัยพบว่า ได้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) รวมของปัจจัยความรู้ทางการเงินได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง โดยรวมเท่ากับ 0.93 แสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach’s Alpha) มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ถือว่ายอมรับได้ (ไพศาล วรคำ, 2559)

6.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผ่านการประเมินค่าความเที่ยงตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องและสอดคล้อง

ของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ด้วยวิธีการจำแนกกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะสุ่ม โดยใช้กรอบตัวอย่าง (Sampling Frame) ที่เป็นเขตการปกครองในจังหวัดกาญจนบุรี ทั้งสิ้น 13 อำเภอ และแบ่งจำนวนการสุ่มตัวอย่างของแต่ละอำเภอ ด้วยการเปรียบเทียบจำนวนประชากรกลุ่มคนวัยทำงานของแต่ละอำเภอกับจำนวนประชากรกลุ่มคนวัยทำงานทั้งหมดในจังหวัดกาญจนบุรี ผลลัพธ์ของการคำนวณที่ได้จะเป็นสัดส่วนร้อยละของจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามได้ครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ประมวลผลผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

7.เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยนำชุดข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกใช้สถิติดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สิน

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ปัจจัยความรู้ทางการเงินได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง และพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านเพศ และภาระหนี้สินที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบแบบ t – test

2.2 ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านอายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนาไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Multiple Comparisons (LSD)

2.3 ปัจจัยความรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สิน ของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.00 เพศชาย ร้อยละ 48.00 มีช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีช่วงรายได้ระหว่าง 15,001 – 25,000 บาท และส่วนใหญ่มีภาระหนี้สิน

ผลการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง พบว่า กลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความรู้ทางการเงิน โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ความรู้ทางการเงิน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 รองลงมา ได้แก่ ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ตามลำดับ

ผลการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า กลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรีมีพฤติกรรมการออมและการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สินที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน ส่งผลพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน ขณะที่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา และภาระหนี้สิน ไม่พบความแตกต่าง

ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยความรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง ผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ปัจจัยความรู้ทางการเงิน ด้านการเงินพื้นฐาน ด้านการบริหารหนี้สิน และด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง ล้วนมีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี

บทสรุปและอภิปรายผล

1.ผลการศึกษาปัจจัยประชากรศาสตร์ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สิน สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านเพศที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ หทัยวรรณ เหลี่ยมประเสริฐ (2566) ที่ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มประชากร First Jobber ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า เพศที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของ First Jobber ในเขตพื้นที่รุงเทพมหานคร ด้านของวิธีการจัดสรรการออมเงิน สัดส่วนการออมและการลงทุน รวมถึงรูปแบบการออมและการลงทุนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ YANG ZHENGSEN (2564) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน Generation Z พบว่า เพศที่ต่างกันมีการตัดสินใจในการออมด้านเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่าง ๆ ก่อนการตัดสินใจออมเงิน แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.2 ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านอายุที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ ล้าเลิศ (2566) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของ Generation X-Y กลยุทธ์ทางรอดหลังเกษียณ ที่พบว่า ปัจจัยด้านอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อปริมาณเงินออมเพื่อเกษียณของคนวัยทำงาน Generation X-Y ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ ภาณุพงศ์ อินจีน (2566) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกาญจนบุรี จำกัด พบว่า อายุของสมาชิกที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกาญจนบุรีที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ วรรณวราภรณ์ ทิพย์พิทักษ์ (2567) ที่ทำการศึกษา ทัศนคติและความรู้ทางการเงินส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินของกลุ่มคนวัยทำงาน ในเขต

ห้วยขวาง จังหวัด กรุงเทพมหานคร พบว่า อายุที่ต่างกัน ส่งผลต่อส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินโดยภาพรวมของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตห้วยขวาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3 ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านอาชีพที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ ล้าเลิศ (2566) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของ Generation X-Y กลยุทธ์ทางรอดหลังเกษียณ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านอาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อปริมาณเงินออมเพื่อเกษียณของคนวัยทำงาน Generation X-Y ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ หทัยวรรณ เหลี่ยมประเสริฐ (2566) ที่ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มประชากร First Jobber ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า อาชีพที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของ First Jobber ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.4 ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ หทัยวรรณ เหลี่ยมประเสริฐ (2566) ที่ทำการศึกษา พฤติกรรมการออม และการลงทุนของกลุ่มประชากร first jobber ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสถานภาพที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของ First Jobber ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านทัศนคติความเห็นต่อการวางแผนทางการเงิน การตั้งเป้าหมายทางการเงิน รวมถึงในเรื่องของการศึกษาข้อมูลก่อนออมและลงทุน แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ ล้าเลิศ (2566) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของ Generation X-Y กลยุทธ์ทางรอดหลังเกษียณ พบว่า ปัจจัยสถานภาพ เช่นจำนวนบุตรหรือจำนวนคนในครอบครัวที่ต้องดูแล ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปริมาณเงินออมเพื่อเกษียณของคนวัยทำงาน Generation X-Y ในประเทศไทย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ วรรณวราภรณ์ ทิพย์พิทักษ์ (2567) ที่ทำการศึกษา ทัศนคติและความรู้ทางการเงินส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตห้วยขวาง จังหวัด กรุงเทพมหานคร พบว่า สถานภาพสมรสที่ต่างกัน ส่งผลต่อส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินโดยภาพรวมของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตห้วยขวาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.5 ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ ล้าเลิศ (2566) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของ Generation X-Y กลยุทธ์ทางรอดหลังเกษียณ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อปริมาณเงินออมเพื่อเกษียณของคนวัยทำงาน Generation X-Y ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่สอดคล้องกับหทัยวรรณ เหลี่ยมประเสริฐ (2566) ทำการศึกษา พฤติกรรมการออม และการลงทุนของกลุ่มประชากร first jobber ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของ First Jobber ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในด้านของกระจายการออมและการลงทุนในหลากหลายผลิตภัณฑ์ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา ก่อสกุล (2565) ที่พบว่า ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสของจำนวนเงินออมที่สูงขึ้นต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.6 ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ สุนัยญา แดงเหม (2565) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนไทยในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน (INCOME) มีอิทธิพลต่อการออมสะสมของครัวเรือนที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 แสดงให้เห็นว่า เมื่อครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลทำให้ครัวเรือนมีการออมสะสมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทาง กล่าวคือ เมื่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนเพิ่มขึ้นจะส่งผลทำให้การออมเพิ่มขึ้นด้วย สอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ ล้าเลิศ (2566) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของ Generation X-Y กลยุทธ์ทางรอดหลังเกษียณ พบว่า รายได้โดยเฉลี่ยนต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อปริมาณเงินออมเพื่อเกษียณของคนวัยทำงาน Generation X-Y ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับ หทัยวรรณ เหลี่ยมประเสริฐ (2566) ที่ทำการศึกษา พฤติกรรมการออม และการลงทุนของกลุ่มประชากร first jobber ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันทำให้มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของ First Jobber ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับ มัลลิกา ก่อสกุล (2565) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการออมของกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวายในภาวะสังคมผู้สูงอายุไทย พบว่า ปัจจัยด้านรายได้มีอิทธิพลต่อระดับการออมกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวาย ในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.7 ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านภาระหนี้สินที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัด ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ สุมินทร เบ้าธรรม และคณะ (2024) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนครผลการวิจัยพบว่า ภาระหนี้สินที่แตกต่างกัน มีผลพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ สุนัยญา แดงเหม (2565) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนไทยในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล พบว่า การชำระหนี้เฉลี่ยต่อเดือน (DEBT) มีอิทธิพลต่อการออมสะสมของครัวเรือนที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ไม่สอดคล้องกับ มัลลิกา ก่อสกุล (2565) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการออมของกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวายในภาวะสังคมผู้สูงอายุไทย พบว่า ภาระหนี้สิน มีอิทธิพลต่อระดับการออมของกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวาย ในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการศึกษาปัจจัยความรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ด้านการเงินพื้นฐาน ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน และความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยความรู้ทางการเงิน ด้านการเงินพื้นฐาน ด้านการเงินพื้นฐาน มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญธาดา กฤชเลิศกุล (2564) ได้ทำการศึกษาความรู้ทางการเงิน แรงจูงในทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินและการเลือกรูปแบบการออมและการลงทุน ในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 กรณีศึกษา ลูกค้าเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคาร B จำกัด (มหาชน) เขตนครปฐม 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินอย่างเหมาะสมตระหนักถึงมูลค่าเงินตามเวลาและผลกระทบจากอัตราเงินเฟ้อ จึงให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินเพื่อรักษามูลค่าเงินในระยะยาว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ กานต์ชนก มณีพรหม (2564) ที่พบว่าความรู้ทั่วไป

ทางการเงิน ทัศนคติ และพฤติกรรมทางการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ มัลลิกา ก่อสกุล (2565) ที่พบว่า ทักษะทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วยความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติทางการเงิน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการออมของคนเจเนอเรชันวายในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ปัจจัยความรู้ทางการเงิน ด้านการบริหารหนี้สิน มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรีสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภัคกุณ ชัยฤทธิ์ และอรจันทร์ ศิริโชติ (2566) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของความรู้ทางการเงิน การรับรู้ทางการเงิน และการรับรู้ทางสังคมที่มีต่อการวางแผนเกษียณของบุคคลวัยทำงานในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ทางการเงินด้านการบริหารหนี้สิน และการรับรู้ทางการเงินมีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณของบุคคลวัยทำงานในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ นราวัลลภ์ ศุภวงศ์ (2564) ที่ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินในคนวัยทำงาน พบว่า การมีความรู้และทักษะในการจัดการหนี้สินช่วยให้บุคคลควบคุมภาระทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่อง และส่งเสริมความมั่นคงทางการเงินระยะยาว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วริสสรา เทียมทัด (2025) ที่ได้ทำการศึกษา การบริหารหนี้สินเชื่อบ้านของผู้กู้ด้วยการจัดทำบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเงิน พบว่า การบริหารหนี้สินเชื่อบ้านด้วยการจัดทำบัญชีสามารถลดดอกเบี้ยและระยะเวลาผ่อนชำระได้จริง การจัดทำบัญชีรายรับ–รายจ่ายยังเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้กู้เห็นสถานะทางการเงินของตนเองและเพิ่มประสิทธิภาพทางการเงินในภาพรวม

2.3 ปัจจัยความรู้ทางการเงิน ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยงมีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญธาดา กฤชเลิศกุล (2564) ได้ทำการศึกษาความรู้ทางการเงิน แรงจูงในทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินและการเลือกรูปแบบการออมและการลงทุน ในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 กรณีศึกษา ลูกค้าเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคาร B จำกัด (มหาชน) เขตนครปฐม 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีความรู้ทางการเงินสูงมีความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงและเพิ่มประสิทธิภาพของผลตอบแทน ทั้งนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียานันท์ ช่วยบุดดา (2565) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการลงทุนที่นำไปสู่เป้าหมายในชีวิตของประชากร Generation Y ในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุน ทัศนคติเกี่ยวกับความเสี่ยง และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสามารถอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมการลงทุนได้ร้อยละ 67.60 (Adjusted R Square = 0.676) โดยความรู้ด้านการลงทุนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยประชากรศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สิน มีผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี โดยเฉพาะ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มที่มีรายได้สูงมีแนวโน้มจัดสรรเงินเพื่อการลงทุนในสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนระยะยาว ขณะที่กลุ่มรายได้ปานกลางถึงต่ำมักมุ่งเน้นการออมเพื่อการดำรงชีพและสำรองฉุกเฉิน เนื่องจากข้อจำกัดด้านรายได้และภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้นและภาวะเงินเฟ้อส่งผลให้กลุ่มรายได้ต่ำมีความสามารถในการออมลดลง ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการส่งเสริมการเข้าถึง

ความรู้ทางการเงินอย่างทั่วถึง รวมถึงการจัดหลักสูตรและกิจกรรมด้านการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มรายได้ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้จำกัด เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารเงิน การลดภาระหนี้สิน และการสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว ทั้งนี้ ภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานประกอบการควรร่วมกันพัฒนาโครงการส่งเสริมการออมและการลงทุนอย่างเป็นระบบ เช่น การอบรมการวางแผนทางการเงิน การให้คำปรึกษาด้านการลงทุน และโครงการออมเพื่ออนาคต เพื่อสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ปัจจัยความรู้ทางการเงิน

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความรู้ทางการเงิน ด้านการเงินพื้นฐาน การบริหารหนี้สิน และการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนของคนวัยทำงาน โดยเฉพาะการวางแผนการเงินระยะยาวซึ่งช่วยให้บุคคลกำหนดเป้าหมายทางการเงินได้ชัดเจน บริหารรายได้ รายจ่าย และการลงทุนอย่างเป็นระบบ รวมถึงการมีเงินสำรองฉุกเฉิน 3–6 เท่าของรายจ่ายรายเดือน เพื่อรับมือเหตุการณ์ไม่คาดคิด นอกจากนี้ การตระหนักถึง “มูลค่าเงินตามเวลา” (Time Value of Money) และการเลือกช่องทางออม–ลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อ เช่น พันธบัตรหรือกองทุนรวม จะช่วยรักษามูลค่าที่แท้จริงของเงินออมในระยะยาว ภาครัฐและสถาบันการเงินจึงควรส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยจัดอบรมหรือให้คำปรึกษาผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อยกระดับวินัยทางการเงินของประชาชน สำหรับ ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน การกู้ยืมเกินความสามารถในการชำระหนี้เป็นปัญหาที่ส่งผลต่อสภาพคล่องและความมั่นคงทางการเงิน ควรมีการประเมินรายได้และรายจ่ายก่อนตัดสินใจกู้ยืม จัดลำดับการชำระหนี้ และควรชำระหนี้ตรงเวลาและเต็มจำนวน โดยเฉพาะหนี้บัตรเครดิต เพื่อป้องกันภาระดอกเบี้ยสะสม นอกจากนี้ การรีไฟแนนซ์เป็นเครื่องมือที่ช่วยลดดอกเบี้ยและปรับโครงสร้างหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากพิจารณาเงื่อนไขอย่างรอบคอบ ภาครัฐและสถาบันการเงินควรเผยแพร่ความรู้ด้านการบริหารหนี้ การวางงบประมาณส่วนบุคคล และเทคนิคการลดหนี้ เพื่อช่วยลดภาระหนี้สินและปัญหาหนี้ครัวเรือนในภาพรวม ส่วนความรู้ด้านการลงทุนและการจัดการความเสี่ยง พบว่า การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงย่อมมีความเสี่ยงสูง บุคคลจึงควรประเมินระดับความเสี่ยงที่ตนเองยอมรับได้ก่อนตัดสินใจลงทุน และควรเข้าใจหลัก “ความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงและผลตอบแทน” (Risk–Return Tradeoff) รวมถึงการกระจายความเสี่ยง (Diversification) โดยการลงทุนในสินทรัพย์หลายประเภทที่มีระดับความเสี่ยงต่างกัน เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว นอกจากนี้ ควรติดตามและปรับพอร์ตการลงทุนอย่างสม่ำเสมอให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ และรักษาวินัยในการลงทุนระยะยาวเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการทบต้นของผลตอบแทน (Compounding Effect) หน่วยงานภาครัฐและสถาบันการเงินจึงควรส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยจัดอบรมหรือเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารพอร์ต การวางแผนการลงทุน และการจัดการความเสี่ยง เพื่อยกระดับพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานให้มีเสถียรภาพทางการเงินที่มั่นคงและยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดกาญจนบุรี เท่านั้น ซึ่งในงานวิจัยครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตการศึกษาด้านประชากรศาสตร์ และขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ประชากรในเขตภาคตะวันตก เพื่อให้ได้ข้อมูลงานวิจัยที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. ควรทำการศึกษาตัวแปรอื่น ที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุน เช่น ศึกษาปัจจัยเทคโนโลยีทางการเงิน ทัศนคติทางการเงิน และความมั่นใจทางการเงิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุน โดยการสำรวจการใช้แอปพลิเคชันทางการเงิน เช่น Mobile Banking แอปพลิเคชันออมเงินอัตโนมัติ e-Wallet, หรือแอปพลิเคชันลงทุนออนไลน์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กานต์ชนก มณีพรหม. (2564). *ความรู้ทางการเงินที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของข้าราชการทหาร สังกัดกรมกำลังพลทหารบก.* (ค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชัชวาล เรืองประพันธ์. (2539). สถิติพื้นฐาน: *พร้อมยกตัวอย่างการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Minitab SPSS และ SAS.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชาญธาดา กฤชเลิศกุล. (2564). *ความรู้ทางการเงิน แรงจูงใจทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินและการเลือกรูปแบบการออมและการลงทุนในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19.* (ค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชุตินันท์ ประทีป ณ ถลาง. (2563). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการลงทุนทางการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร.* (ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ธารทิพย์ พ., ขวัญรพี ศ., ธณกร ท., & จงจิตต์ ซ. (2025). บทบาทของความรู้ด้านการเงินและทัศนคติทางการเงินต่อพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในกรุงเทพมหานคร. *Research and Development Journal, Loei Rajabhat University,* 20(71), 46–56.

นราวัลลภ์ ศุภวงศ์. (2564). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินในคนวัยทำงาน.* (ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสยาม.

ประภาพร ก., & จิรายุ ห. (2023). ความรู้ทางการเงินส่วนบุคคล ทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล. *Modern Management Frontier Journal,* 21(2), 53–73.

ปรียานันท์ ช่วยบุดดา. (2565). *ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการลงทุนที่นำไปสู่เป้าหมายในชีวิตของประชากร Generation Y ในเขตจังหวัดนครปฐม.* (ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปิยพร พันธุ์ผล. (2559). *ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy).* ค้นเมื่อ 24 กันยายน 2568, จาก https://www.gotoknow.org/posts/599745

ไพศาล วรคำ. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา (Education Research).* มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์

ภาณุพงศ์ อินจีน. (2566). *พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกาญจนบุรี จำกัด.* (ค้นคว้าอิสระเกษตรศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มัลลิกา ก่อสกุล. (2565). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการออมของกลุ่มคนเจเนอเรชันวายในภาวะสังคมผู้สูงอายุไทย.* (ค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รัชนีกร วงศ์จันทร์. (2553). *การบริหารการเงินส่วนบุคคล.* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

วริสสรา เทียมทัด. (2025). การบริหารหนี้สินเชื่อบ้านของผู้กู้ด้วยการจัดทำบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเงิน. *วารสารเซนต์จอห์น* (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 27(41), 237–250.

วรรณวราภรณ์ ทิพย์พิทักษ์. (2567). *ทัศนคติและความรู้ทางการเงินส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตห้วยขวาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร.* สืบค้นจาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง: https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/sat19/6514060028.pdf

ศิรินุช อินละคร. (2559). *การเงินบุคคล.* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). *พฤติกรรมผู้บริโภค ฉบับสมบูรณ์.* กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

ศุภัคกุณ ช., & อรจันทร์ ศ. (2567). อิทธิพลความรู้ทางการเงิน การรับรู้ทางการเงิน การรับรู้ทางสังคมที่มีต่อการวางแผนเกษียณของบุคคลวัยทำงานในจังหวัดสงขลา. *Journal of Roi Kaensarn Academi,* 9(3), 617–630.

สภาวดี ขุนทองจันทร์. (2565). *การวิจัยธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

สุนัยญา แดงเหม. (2565). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนไทยในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล.* (ค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.

สุมินทร เบ้าธรรม และคณะ. (2024). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร. *วารสารวิทยาการจัดการและการบัญชี,* 3(2), 1–17.

สุรักษ์ บุณนาค และวณี อ่อยเกียรติกุล. (2541). *การเงินและธนาคาร.* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

เสาวลักษณ์ ล้ำเลิศ. (2566). *ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของ Generation X-Y...กลยุทธ์ทางรอดหลังเกษียณ*. (ค้นคว้าอิสระ การจัดการมหาบัณฑิต) นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล

หทัยวรรณ เหลี่ยมประเสริฐ. (2566). *พฤติกรรมการออมและการลงทุนของกลุ่มประชากร First Jobber ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร.* (ค้นคว้าอิสระ). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Ajzen. (2005). *ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน*. ค้นเมื่อ 4 ตุลาคม 2568, จาก https://ascnhighered.org/ASCN/change_theories/collection/planned_behavior.html

Becker, G. S. (1964). *Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education.* Chicago: University of Chicago Press.Cronbach, L. J. (1963). *Educational Psychology.* New York: Harcourt, Brace & World.

Friedman, Milton. (1967). *How Milton Friedman's Theory of Monetarism Works.*

Harry Markowitz. (1952). *Modern Portfolio Theory.* ค้นเมื่อ 4 ตุลาคม 2568, จาก https://www.investopedia.com/terms/m/modernportfoliotheory.asp

Keynes, J. M. (1936). *The General Theory of Employment, Interest, and Money.* London: Palgrave Macmillan.

Kotler, P., & Dupree, J. (1997). *Marketing Management: Analysis, Planning, Implementation, and Control, Test Item File.* New York: Prentice Hall.

Yamane, Taro. (1973). *STATISTICS; An Introductory Analysis.* (2nd ed). New York : Harper & Row.

Yang Zhengsen. (2564). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน Generation Z*. (ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.